

บทที่ ๖
อักษรธัมม์ล้านนา ๕

๑. พยัญชนะและสระธัมม์ล้านนา

รูปอักษรธัมม์ล้านนา	ออกเสียง	เทียบอักษรไทยกลาง
๑	จ๊ะ	ช
๒	ชะ	ช
๓	ชะ	ฉ
๔	ดะ	ด
๕	ต๊ะ	ท
๖	นะ	น
๗	งะ	ง
๘	ดะ	พ
๙	-	น (ตัวซ้อนหรือตัวสะกด)
๑๐	เอ๊ะ	เ-็ อะ
๑๑	เอื่อ	เ-็ อ

๒. ฝึกเขียนอักษรธรรมล้านนา

๓
.....

๔
.....

๕
.....

๖
.....

๗
.....

๘
.....

๙
.....

๑๐
.....

๒
.....

๑๑
.....

๑๒
.....

๓. ฝึกประสมอักษรหม่ล้านนา

๑) ๓ + ๑๑ = ๑๒ อ่านว่า เขื่อะ

๒) ๓ + ๑๑ = ๑๒ อ่านว่า เขื่อ

๓) ๓ + ๑๑ + ๑๓ = ๑๒๑ อ่านว่า เขื่อน

๔) ๑๓ + ๑๑ + ๓ = ๑๒๑ อ่านว่า เนื้อง

ข้อควรจำ

๑. ๑๑ (- ื่อ) เมื่อมีตัวสะกดอยู่ท้ายจะลดรูปเหลือเพียง ๑๑

๒. ๑๓ (น) เมื่อเป็นพยัญชนะสะกดอยู่ท้ายจะเปลี่ยนรูปเป็น ๑ (ร) สะกดแทน
ในกรณีที่มีสระทั้ง ๖ ตัวนี้คือ (อ), (อู), (เอือ), (เอือ), (-วร), (ออ) เช่น ๑๒๑ ๑๒๑
๑๒๑ ๑๒๑ ๑๒๑ ๑๒๑ ๑๒๑

๓. ๑๓ (น) เมื่อเป็นพยัญชนะสะกดอยู่ข้างล่างจะเปลี่ยนรูปเป็น ๒ (หางนะ)
เช่น ๑๒๑ (ท่าน) ๑๒๑ (งาน)

๔. ฝึกอ่านและฝึกเขียนอักษรธรรมล้านนา

๑) ຄື່ວຸ້ ອ่านว่า เนืองนั้
.....
.....

๒) ພູງວຸ້ ອ่านว่า เสียงคัง
.....
.....

๓) ດູ່ງື່ງຂຸ້ ອ่านว่า เหลือขอ
.....
.....

๔) ອື່ງຕູ່ງ ອ่านว่า ท่านพญา
.....
.....

๕) ດຸ້ວວຸ້ ອ่านว่า ช้างงาหัก
.....
.....

๖) ຄື່ງຂຸ້ວຸ້ ອ่านว่า ชื่อของถูก
.....
.....

၇) နှုတ်စာအတ္ထု အား အား ကျွန်ုပ်တို့
.....
.....

၈) ဝံ့ဝံ့ဝံ့ အား အား ဝံ့ဝံ့
.....
.....

၉) ဝံ့ဝံ့ဝံ့ အား အား ဝံ့ဝံ့
.....
.....

၁၀) ဝံ့ဝံ့ဝံ့ အား အား ဝံ့ဝံ့
.....
.....

၁၁) ဝံ့ဝံ့ဝံ့ အား အား ဝံ့ဝံ့
.....
.....

၁၂) ဝံ့ဝံ့ဝံ့ အား အား ဝံ့ဝံ့
.....
.....

๕. ฝึกอ่านอักษรธรรมล้านนา

- ๑) ພູ້ວ່ວງວຽວ ຕາຕູ້ວີຕູ້ວ
- ๒) ຕີຕີ້ຊັ ວັລູຕູ້ວ ພໍ່ດູ້ວຕາ ຕາພູ້ວຕວງ
- ๓) ສູ້ຮຸ້ວຕາ ຕາຕູ້ວຕາ ລາສູ້ວຕາ ສູ້ວຕາຕີ້ວຕູ້ວ
- ๔) ວູ້ພູ້ວຕາ ພູ້ວຕາ ສາຕູ້ວຕາ ວູ້ວຕູ້ວຕາ
- ๕) ຕູ້ວຕາ ພູ້ວຕາ ຕາຕູ້ວຕາ ຕາຕູ້ວຕາ
- ๖) ສູ້ວຕາຕູ້ວຕາ ຕາຕູ້ວຕາຕູ້ວຕາ
- ๗) ສູ້ວຕາຕູ້ວຕາ ຕາຕູ້ວຕາຕູ້ວຕາ ຕາຕູ້ວຕາຕູ້ວຕາ
- ๘) ຕາຕູ້ວຕາຕູ້ວຕາ ຕາຕູ້ວຕາຕູ້ວຕາ ຕາຕູ້ວຕາຕູ້ວຕາ

ข้อควรจำ

๑. ตัว ๘ เรียกว่า “ระห้าม” เทียบได้กับตัวการันต์ในภาษาไทยกลาง เมื่อประกอบกับพยัญชนะใดแล้ว ทำให้ตัวนั้นไม่สามารถออกเสียงได้ และยังทำหน้าที่บังกับตัวพยัญชนะที่ประกอบ ให้ทำหน้าที่เป็นตัวสะกดเท่านั้น

๖. ฝึกเขียนคำศัพท์ด้วยอักษรธรรมล้านนา

- ๑) ຮົ່ວຮາຕິກາຮາ
.....
.....
- ๒) ຕນເສີນວ່າວຈຸຮາ ພາຮົ່ວຮາ
.....
.....

๓) หนังสือหนังหา พากันเสาะฝ่อ

.....
.....

๔) งานเดินเงินดี งานหนีเงินจาก

.....
.....

๕) จากปากฟ้าลงสู่ดิน ชีวิตฟ้าลิขิต

.....
.....

๖) งานวัดงานวา ชีวิตสดชื่น

.....
.....

๗) พ่อฟังเพลงลูกทุ่ง สะอื้นสะเทือนกัน

.....
.....
.....
.....
.....

๘) สุขทุกข์เหล่าสัตว์ พัดพาลงพื้น พื้นขึ้นตื้นนอน

.....
.....
.....
.....
.....

๙) ฌานนี้ดีแท้ เกิดแต่คนเพ่งขันธ์ วัดคุณโพธิญาณ

.....
.....
.....
.....
.....

๑๐) คนหันแก่อสุข ทุกข์คือบทสอน จะนั่งจะนอน สอนตนชูเมื่อ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

